

کسب دو جایزه جهانی برای دُخشید

فیلم کوتاه «دُخشید» به تهیه‌کنندگی، نویسندگی و کارگردانی بهار قاسمی، موفق به کسب دو جایزه بین‌المللی از جشنواره‌های آمریکا و ایتالیا شد. این فیلم در یازدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم زنان آمریکا، جایزه بهترین فیلم کوتاه داستانی بین‌المللی را دریافت کرد و در هشتمین جشنواره فیلم ایتالیا نیز جایزه بهترین کارگردانی را برای قاسمی به ارمغان آورد.

داستان فیلم درباره دختر نوجوانی است که رؤیای خوانندگی دارد، اما بازگشت بیماری تومور مغزی‌اش، او را در آستانه تحقق رؤیایش با چالشی دشوار روبه‌رو می‌کند. پرنیان نوری، بهار قاسمی، مهرنوش دارا، ارسلان همتی و ژوس هلاکو بازیگران این اثر هستند. قاسمی پیش‌تر فیلم کوتاه «طرد» را نیز کارگردانی کرده است.

ایرنا

اکران مستند «کابوک» در پردیس سینمایی چارسو

مستند «کابوک» (تولید مرکز گسترش) به کارگردانی جعفر صادقی و با کارشناسی رامتین شهبازی، امروز ۱۹ مهرماه، از ساعت ۱۸ تا ۲۰ در سالن شماره ۲ پردیس سینمایی چارسو در ادامه برنامه‌های «یک روز با مستند» اکران می‌شود.

این مستند به ماجرای حضور هزاران پرنده در باغ پرتقالی در یکی از روستاهای نزدیک گرگان می‌پردازد؛ پرنده‌گانی که برای لانه‌سازی و تخم‌گذاری به این باغ پناه آورده‌اند. این اتفاق نگرانی صاحبان باغ، هفت برادر و پدرشان، را درباره احتمال آسیب دیدن درختان برانگیخته است.

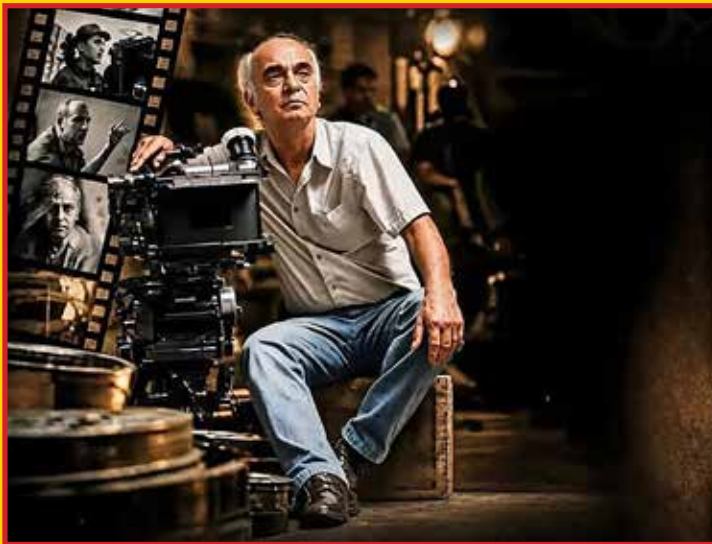
«کابوک» جایزه بهترین فیلم از نگاه تماشاگران نوزدهمین جشنواره «سینماحقیقت» را در کارنامه دارد. تماشای این فیلم برای عموم آزاد و رایگان است.

صباخبر

مروری بر کارنامه تصویری داریوش عیاری، فیلم‌بردار فقید سینمای ایران

مردی که جهان سینما را پشت دوربین ساخت

در مرور تاریخ سینمای ایران، نام برخی سینماگران بیش از حضور در برابر دوربین، با تصویرهایی به یاد می‌آید که در ذهن تماشاگر ماندگار شده‌اند. داریوش عیاری، فیلم‌بردار و مدیر فیلم‌برداری باسابقه سینمای ایران که در ۸۰ سالگی درگذشت، از همین گروه بود؛ سینماگری که طی چند دهه فعالیت با کارگردانان مختلف همکاری کرد و در شکل‌گیری فضای بصری آثاری از نسل‌های متفاوت سینمای ایران سهم داشت. از «تنوره دیو» و «خواهران غریب» تا «دختری با کفش‌های کتانی»، «زندان زنان» و «خانه پدری»، کارنامه او تنوعی چشمگیر را نشان می‌دهد.

یکی از ایستگاه‌های مهم این کارنامه، «دختری با کفش‌های کتانی» ساخته رسول صدرعاملی است؛ فیلمی درباره نوجوانی، محدودیت‌های اجتماعی و مواجهه فرد با قواعد مسلط جامعه. در چنین روایتی، تصویر صرفاً بستری برای پیشبرد داستان نیست، بلکه باید اضطراب، تنهایی و سردرگمی شخصیت را نیز منتقل کند. سهم مدیر فیلم‌برداری را می‌توان در همین پیوند میان دوربین و تجربه شخصیت‌ها جست‌وجو کرد؛ نقشی که گاه کمتر دیده می‌شود، اما در شکل‌گیری حس و حال اثر اهمیت دارد.

«زندان زنان» ساخته منیژه حکمت، نمونه دیگری از همکاری‌های مهم عیاری است. در این فیلم، زندان صرفاً پس‌زمینه رویدادها نیست، بلکه بخشی از معنای روایت را شکل می‌دهد. قاب‌بندی و نورپردازی می‌توانند محدودیت محیط را ملموس کنند و رابطه شخصیت‌ها با فضای بسته را نشان دهند. این اثر فرصتی برای بررسی نقش تصویر در روایت اجتماعی است؛ بی‌آنکه اهمیت داستان و شخصیت‌پردازی نادیده گرفته شود.

بااین‌حال، کارنامه عیاری به آثار اجتماعی محدود نبود. «خواهران غریب» ساخته کیومرث پوراحمد، با محوریت دو کودک و فضایی خانوادگی و عاطفی، تفاوت جهان تصویری این فیلم‌ساز با آثاری چون «زندان زنان» را نشان می‌دهد. این تنوع بیانگر آن است که عیاری در همکاری با کارگردانان گوناگون، به یک الگوی ثابت محدود نماند و تصویر را متناسب با لحن و جهان هر اثر شکل داد.

در میان همکاری‌های او با کیانوش عیاری، «خانه پدری» جایگاهی ویژه دارد. خانه در این فیلم، با روایت خوشونت در طول نسل‌ها، تنها محل وقوع داستان نیست، بلکه به عنصری معنادار تبدیل می‌شود. البته شکل‌گیری فضای بصری اثر حاصل مجموعه‌ای از تصمیم‌ها، از میزانشن و طراحی صحنه تا قاب‌بندی و فیلم‌برداری است و نمی‌توان آن را به یک عامل فروکاست.

همکاری با منیژه حکمت در «سه زن» و «جاده قدیم» نیز بخش دیگری از مسیر حرفه‌ای عیاری را شکل می‌دهد. مقایسه این آثار با «زندان زنان» امکان بررسی تداوم یا تغییر رویکرد بصری او را فراهم می‌کند. اهمیت کار تصویری را باید در نسبت آن با شخصیت‌ها و موقعیت‌های هر فیلم سنجید، نه صرفاً در ارزیابی کلی اثر.

در کنار این فیلم‌ها، آثاری چون «راز مینا»، «مدرسه پیرمردها»، «مربای شیرین»، «سفره ایرانی»، «صداها»، «خواب

زمستانی» و «این سیب هم برای تو» نیز در کارنامه عیاری دیده می‌شوند. این عناوین نشان می‌دهند فعالیت او به چند همکاری مشهور محدود نبود و در دوره‌های مختلف، روایت‌ها و تجربه‌های متفاوتی را دربرگرفت. در سال‌های پایانی فعالیتش نیز نام عیاری در کنار آثاری چون «کاناپه» و «ویلا ساحلی» قرار گرفت؛ فیلم‌هایی با جهان و لحن متفاوت از بخش مهمی از همکاری‌های اجتماعی او. این تنوع، تصویری گسترده‌تر از مسیر حرفه‌ای‌اش به دست می‌دهد.

مرور کارنامه داریوش عیاری یادآور سهم سینماگرانی است که معمولاً زیر سایه نام کارگردانان و بازیگران قرار می‌گیرند. ارزش بازخوانی آثار او در یکسان دانستن کیفیت فیلم‌ها نیست، بلکه در شناخت تنوع تجربه‌ها و توجه به جزئیاتی است که جهان بصری سینما را می‌سازند. عیاری را باید با مجموعه قاب‌ها و همکاری‌هایش به یاد آورد؛ سینماگری که چند دهه از عمر خود را پشت دوربین گذراند.

ماهنامه صبا

انیمیشن سفایه
سفرینه نجابت

کارگردان هادی محمدیان تهیه‌کننده محمد همدانی

